

העבודה בגובה באופן כללי טומנת בתוכה סכנות רבות לעובד ועל כן יש לנקוט באמצעי בטיחות כגון, בחינת מקום העבודה טרם תחילתה, ריתום העובד בצורה נכונה עם ציוד עבודה בגובה מתאים ובטיחותי ועוד. עבודה בגובה בחורף מסוכנת עוד יותר ועל כן נדרשת תשומת לב מרבית בכל הנוגע לעבודה בגובה, עבודה על מתקני הרמה, נסיעה על כבישים חלקים למקום העבודה ועוד.

במאמר זה נסקור בעיקר את הסיכונים הכרוכים בעבודה בגובה בעונת החורף, סיכונים לעובד ולכל מי שנמצא סביבו. הסיכונים יכולים להיגרם בעיקר כתוצאה מגשם, רוחות עזות, סופות ברקים וקור עז. באופן כללי ניתן לומר שגורמים אלו מביאים לסרבול בגדים, דבר המקשה על העבודה בגובה, להחלקה בשל רטיבות ולסכנות נוספות.

אז מתי יש לעצור את העבודה? מה ניתן לעשות על מנת למזער סיכונים? כל זאת ועוד בכתבה.

תקנות הבטיחות בעבודה בגובה

לביצוע עבודה בגובה, התשס"ז-2007, פרק ג' סעיף 12: "עבודה בגובה בין שקיעת השמש לזריחתה, בתנאי ראות לקויים, בזמן רוחות חזקות, גשם שוטף, שלג או ברד, תתבצע רק לפי הנחיות בטיחות מפורשות בכתב שנתן המבצע, לרבות בדבר אופן ביצוע העבודה וכל הציוד הנדרש שיקבע המבצע באופן כללי או לעבודה מסוימת".

הסכנות שבעבודה בגובה רק הולכות ומתעצמות כאשר מדובר בעבודה בעונת החורף. ישנם מצבים בהם העובדים אינם מודעים לסכנות או לחלופין הם לא יודעים כיצד להתמודד עימם. חשוב מאוד לבחון את סביבת העבודה בתנאי מזג אוויר שונים ולקבל החלטה מושכלת ואחראית לגבי העבודה באותו זמן. האחראיות על הבדיקה מוטלת על העובד עצמו, על מנהל העבודה או המעסיק.

גשם: עבודה בתנאי גשם היא מסוכנת ביותר, שכן קיימים קשיים רבים כגון: נראות העובד וטווח הראייה שלו, סכנת החלקה של העובד בשל הרטיבות על המשטח, סכנת החלקה על משטחים משומנים (השילוב של שמן ומים מסוכן במיוחד!!!), איבוד יציבות העובד ונפילתו מגובה. עבודה על מתקני הרמה מסוכנת גם כן, בשל העובדה שמתקנים אלו (עגורנים, במות הרמה, פיגומים וכו') עלולים לשקוע בבוץ או להחליק מהמשטח עליהם נמצאים. על מנת להתמודד עם קשיי העבודה בגשם יש לעבוד בזהירות ובאיטיות מרבית, יש לנעול מגפיים מונעות החלקה, ללבוש מעיל גשם קל ולהצטייד בפנס עמו ניתן לאותת למקרה הצורך. במידה והתנאים אינם מאפשרים עבודה בטוחה, אנו ממליצים להפסיק את העבודה עד חלוף הסערה.

רוח: רוחות, בעיקר רוחות מהירות עלולות לגרום לנזקים כבדים הן לחפצים ומתקנים והן לעובד. חפצים שאינם מעוגנים בבטחה יכולים להתנתק ממקומם, לעוף ולפגוע בעצמים אחרים בדרכם וגרוע מכך בעובדים ובמשתמשי הדרך האחרים. על מנת למזער סיכונים, טרם תחילת עונת החורף יש לחזק חפצים המועדים להתנתקות (גגות רעפים, ענפים, פיגומים, וכו'). על מנת לשמור על הבטיחות בכל הנוגע לעבודה עם ציוד הרמה, אנו מליצים להפסיק את העבודה כאשר מתחילות

רוחות עזות המהווה סכנה לעובד וליציבותו. כאשר מפסיקות הרוחות וטרם המשך העבודה, יש לבדוק את כלל הציוד על מנת לוודא ששום דבר לא נפגם או נהרס כתוצאה מהסופה וכי ניתן להמשיך לעבוד בצורה בטוחה ובטיחותית.

סופות ברקים: פגיעה של ברק בגוף חי או דומם על האדמה נקראת מכת ברק. פגיעת הברק היא למעשה מכת חשמל, שבה מועבר זרם חשמלי בעל מתח גבוה מאוד, מהאוויר אל הגוף שנפגע. כמות הזרם המועבר הינה גבוהה ולרוב גורמת הפגיעה לנזק: שרפה, פיצוץ או מוות. לפיכך, מתקני הרמה כמו עגורנים חשופים לסכנה בשל גובהם. פגיעה של ברקים במתקני ההרמה עלולה לגרום לשריפת המתקן, שיבוש המערכת החשמלית שלו ואף לפגיעה או מוות של העובדים על ובסמוך לעגורן. במקרה של סופת ברקים, מומלץ ביותר להפסיק את העבודה עד חלוף הסופה.

קור: העבודה בתנאי קור משפיעה מאוד על טיב העבודה ועל העובד עצמו. על פי הנתונים, חשיפה של כ-20 דקות לקור מספיקה כדי לגרום להשלכות על מצב הבטיחות. תנאי קור קשים מפחיתים באופן משמעותי את יכולותיו הפיזיות של העובד, תנאי קור עזים פוגעים בתחושה ובתנועת האצבעות ופוגעים בריכוז ובערנות העובד. כשעובדים בתנאי קור יש לוודא כי לעובד קיים ציוד מגן, אולם יש לזכור כי גם ציוד זה יכול להוות מכשול וסכנה. לדוגמה על העובד לעבוד עם כובע צמר, המחמם גם את אוזניו, אולם עדיין יש לוודא כי רמת השמיעה שלו לא נפגעת בעקבות כך.

סרבול בגדים: באופן טבעי, כשעובד מיועד לעבוד בתנאי קור קשים בסביבה חיצונית, הוא יתלבש בהתאם ויעטה מספר שכבות בגדים (כפפות, מעיל, כובע צמר וכו'). עובדה זו עלולה להקשות עליו בעבודתו ולסרבול את תנועותיו ועל כן לפגוע בעבודתו ובבטיחותו. על כן אנו ממליצים לעובד ולמעסיק למצוא פתרונות יצירתיים לעבודה בקור, כגון עבודה עם ביגוד תרמי טוב או מעילי רוח קלים שאינם מסרבלים את העובד בעבודתו, זאת על מנת שיוכל לשמור על רמת בטיחות מרבית תחת תנאים מיוחדים אלו.

מתי יש לעצור את העבודה?

כל מעסיק מחויב לייצר סביבת עבודה בטוחה לעובדיו ואחראי לביטחונם ובריאותם של עובדיו בכלל ובתנאי עבודה קיצוניים כמו בחורף, בפרט. כאשר תנאי מזג האוויר אינם מאפשרים עבודה בטוחה ואחראית, יש לעצור את העבודה באופן מיידי.

על מנת למזער סיכונים יש לתכנן את העבודה מראש עד כמה שניתן ולשקול יחד עם גורמים מקצועיים את כל הסיכונים האפשריים. חשוב לבדוק מה תחזית מזג האוויר טרם היציאה לביצוע עבודה מסוימת. במידה וידוע מראש כי יום העבודה עומד להיות סוער (גשם, רוח, סופות ברקים) יש לשקול ביטול יום העבודה. במידה ואין אפשרות לבטל את יום העבודה יש לקחת בחשבון כי הכבישים בדרך למקום ביצוע העבודה יכולים להיות חלקים ומסוכנים ועל כן טרם התחלת הנסיעה יש לבחון אפשרויות נסיעה חלופיות על מנת להימנע מכבישים מסוכנים, חלקים וכו'.